

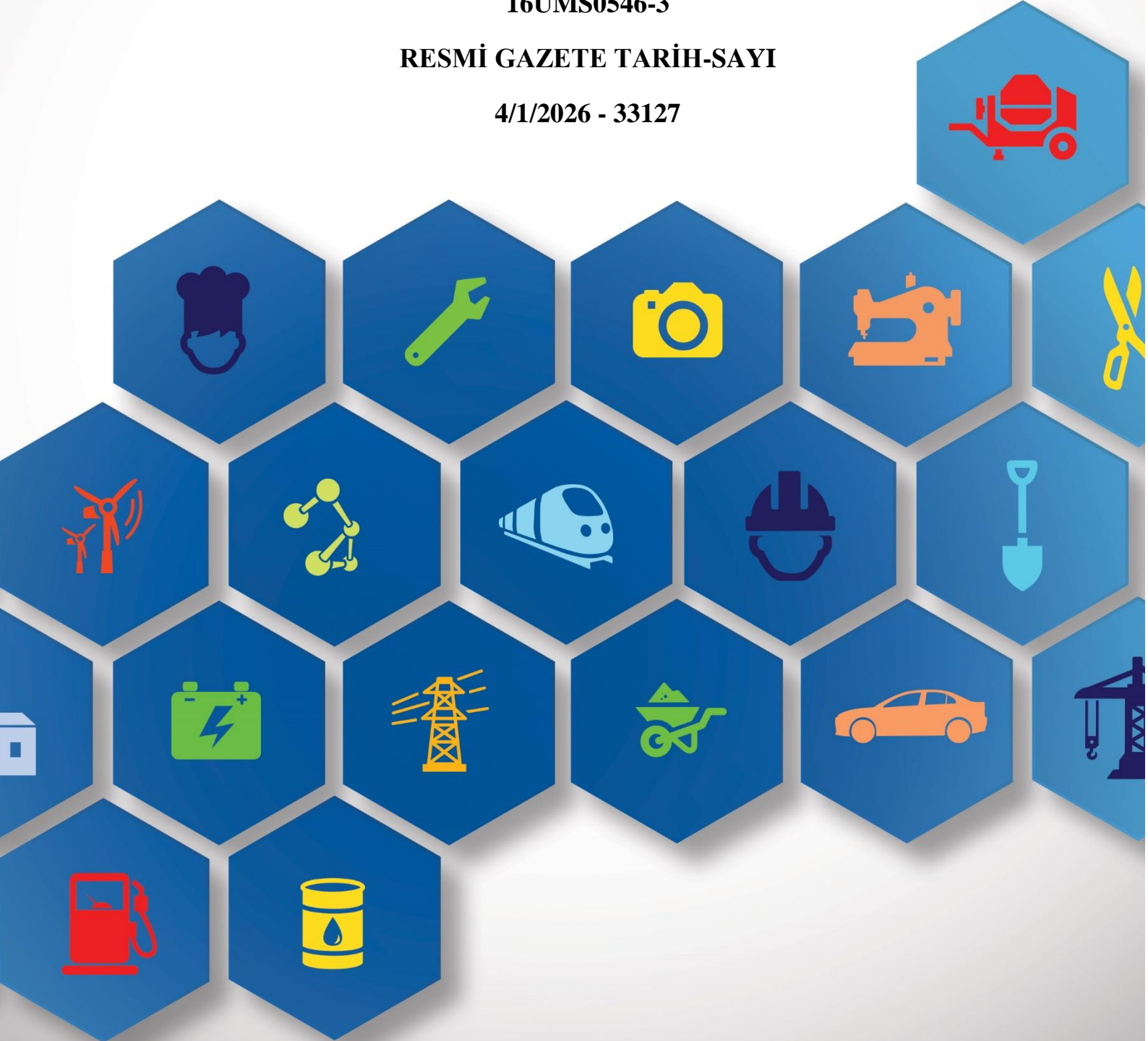
SEBZE YETİŞTİRİCİSİ
SEVİYE 3

REFERANS KODU

16UMS0546-3

RESMİ GAZETE TARİH-SAYI

4/1/2026 - 33127

Meslek:	Sebze Yetiştiricisi
Seviye:	3¹
Referans Kodu:	16UMS0546-3
Standardı Hazırlayan Kuruluş(lar):	Hazırlayan: Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) Güncelleyen: Tarım ve Orman Bakanlığı Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı
Standardı Doğrulayan Sektör Komitesi:	MYK Tarım, Avcılık ve Balıkçılık Sektör Komitesi
MYK Yönetim Kurulu Onay Tarih/Sayı:	Rev.00: 24/08/2016 Tarihli ve 2016/58 Sayılı Karar Rev.01: 10/10/2025 Tarihli ve 2025/106 Sayılı Karar
Resmî Gazete Tarih/Sayı:	Rev.00: 25/10/2016 - 29868 (Mükerrer) Rev.01: 4/1/2026 - 33127
Revizyon No:	01

¹ Mesleğin yeterlilik seviyesi, 8 seviyeli Türkiye Yeterlilikler Çerçevesine göre Seviye 3 olarak belirlenmiştir.

TERİMLER, SİMGELER VE KISALTMALAR

ACİL DURUM: İş yerinin tamamında veya bir kısmında meydana gelebilecek yangın, patlama, tehlikeli kimyasal maddelerden kaynaklanan yayılım, doğal afet gibi acil müdahale, mücadele, ilkyardıma veya tahliye gerektiren olayları,

ANAÇ: Aşılama işleminde kullanılan ve bitkinin kök sistemini oluşturacak bitki ya da bitki parçasını,

BİTKİ DESENİ: Tarım alanlarında kültüre alınan bitkilerin dağılımını,

BOğAZ DOLDURMA: Bazı bitki tür ve çeşitlerinde daha fazla kök oluşumu sağlanarak, topraktaki bitki besin maddesi ve sudan daha fazla faydalanması, bitkinin toprağa iyi tutunması amacıyla bitki diplerinin çapalanarak toprakla doldurulmasını,

CAN SUYU: Fidelerin toprağa dikildiğinde verilen ilk suyu,

ÇAPA YAPMA: Kültür bitkileri tarımında topraktan su kaybını önlemek, yabancı ot kontrolü yapmak, toprağın havalanmasını sağlamak ve seyreltme amacıyla bitkilerin yetiştirildikleri toprağın yüzeysel olarak işlenmesini,

ÇEPİN: Bahçelerde kullanılan küçük çapayı,

DAMIZLIK: Üretimi yapılacak tür/çeşidin tüm özelliklerini barındıran, her türlü virüs, hastalık ve zararlılardan arı üretim materyali olarak elde edilen bitkileri,

DRENAJ: Tarım arazisinde, bitkiye havadar bir kök bölgesi ve tarımsal faaliyetler için yeter derecede kuru bir üst toprak sağlamak amacıyla fazla suyun araziden uzaklaştırılması işlemini,

ISCO: Uluslararası Standart Meslek Sınıflamasını,

İSG: İş Sağlığı ve Güvenliğini,

HASAT: Bostan, sera ve tarladan ekin toplama, ürün kaldırma, ekin biçme işine verilen genel adı,

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM: Çalışanı, yürütölen işten kaynaklanan, sağlık ve güvenliği etkileyen bir veya birden fazla riske karşı koruyan, çalışan tarafından giyilen, takılan veya tutulan, bu amaca uygun olarak tasarımı yapılmış tüm alet, araç, gereç ve cihazları,

KOLTUK ALMA: Uç ve tepe alma yapıldıktan sonra yaprak koltuklarındaki aktif gözlerden yeni gelişen koltuk sürgünlerinin diplerinden alınması işlemi,

KÜLTÜREL ÖNLEM: Hastalık ve zararlıların yaşamlarını güçleştiren, çoğalmalarını azaltan veya engelleyen tarımsal işlemleri içeren yöntemi,

ÖRTÜ ALTI: İçerisinde bitkisel üretim yapılan, bağımsız olarak tek çatı altında bulunan ve üzeri uygun bir örtü malzemesi ile kaplanmış, içerisinde bitkinin gereksinim duyduğu çevre koşullarının

yapay yollarla kısmen ya da tamamen oluşturulup denetim altında tutulduğu sera veya plastik tünel şeklinde olabilen tarımsal yapıyı,

PLANTUVAR: Dikimi yapılan yerde fideye uygun boşluk oluşturmak ve dikimi kolaylaştırmak amacıyla kullanılan aleti,

PLASTİK TUTTURUCU: Serada yetişen bitkileri ipe tutturmak için kullanılan plastik malzemeyi,

RİSK: Tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma ya da başka zararlı sonuç meydana gelme ihtimalini,

RİSK DEĞERLENDİRMESİ: İş yerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilerek derecelendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla yapılması gerekli çalışmalarını,

TEHLİKE: İş yerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek, çalışanı veya iş yerini etkileyebilecek zarar veya hasar verme potansiyelini,

TESVİYE: Tarım arazisinin düzgün bir yüzeye sahip olması için yapılan düzeltme işlemini,

UÇ ALMA: Kuvvetli gelişen ve yan dal oluşturmayan bitki türlerinde yan dal oluşumunu sağlamak için yapılan işlemi,

VİYOL: Fide üretmek amacıyla kullanılan plastik, strafor veya kartondan imal edilmiş çok gözlü kabı,

ZİRAİ MÜCADELE: Bitkisel üretimde, ürün ve kalite kaybına yol açan çeşitli hastalık, zararlı ve parazitler ile yabancı otlara karşı mücadele ve koruma amacıyla yapılan faaliyetleri,

ifade eder.

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŐ	6
2. MESLEK TANITIMI	7
2.1. Meslek Tanımı	7
2.2. Mesleğin Meslek Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri	7
2.3. Mesleğe Yönelik Özel Düzenlemeler	7
2.4. Çalışma Ortamı ve Koşulları	7
3. MESLEK PROFİLİ	9
3.1. Görevler, İşlemler, Başarım Ölçütleri, Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri	9
3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipmanlar	18
3.3. Tutum ve Davranışlar	18
Ek: Meslek Standardı Hazırlama ve Doğrulama Sürecinde Görev Alanlar	19

1. GİRİŐ

Sebze Yetiştiricisi (Seviye 3) Ulusal Meslek Standardı 19/10/2015 tarihli ve 29507 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ulusal Meslek Standartlarının ve Ulusal Yeterliliklerin Hazırlanması Hakkında Yönetmelik ve 27/11/2007 tarihli ve 26713 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Mesleki Yeterlilik Kurumu Sektör Komitelerinin Kuruluş, Görev, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre MYK’nın görevlendirdiği Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) tarafından hazırlanmış, sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak değerlendirilmiş ve MYK Tarım, Avcılık ve Balıkçılık Sektör Komitesi tarafından incelendikten sonra MYK Yönetim Kurulunca onaylanmıştır.

Sebze Yetiştiricisi (Seviye 3) Ulusal Meslek Standardının 01 no’lu revizyonu, Tarım ve Orman Bakanlığı Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı tarafından yapılmış ve MYK Tarım, Avcılık ve Balıkçılık Sektör Komitesi tarafından incelendikten sonra MYK Yönetim Kurulunca onaylanmıştır.

2. MESLEK TANITIMI

2.1. Meslek Tanımı

Sebze Yetiştiricisi (Seviye 3), iş sağlığı ve güvenliği önlemlerini alarak, çevresel sürdürülebilirlik ve kalite gerekliliklerine uygun şekilde iş planı yapan, arazi hazırlığını gerçekleştiren ve sebze üretim süreçlerini yürüten nitelikli kişidir. Üretim sürecinde açık arazide ve örtü altı alanlarda ekim, dikim, sulama, gübreleme, ilaçlama, çapalama ve diğer bakım işlerini planlar, uygular veya yapılmasını sağlar. Sebzeleşimin gelişim sürecini takip eder, hastalık ve zararlılarla mücadele eder, verimlilik ve kaliteyi artırmaya yönelik uygulamalar gerçekleştirir. Olgunlaşan ürünlerin hasadını yapar, hasat sonrası sınıflandırma, depolama ve sevkiyata hazırlık işlemlerini yürütür.

Sebze Yetiştiricisi (Seviye 3), üretimde kullanılan alet, ekipman ve makinelerin bakımını yapar; kaynakların etkin kullanımını ve çevreye duyarlı yöntemleri gözetir. Ayrıca, mesleki bilgi ve becerilerini geliştirmek amacıyla eğitim ve gelişim faaliyetlerine katılır.

2.2. Mesleğin Meslek Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri

ISCO 08: 6111 (Tarla ürünleri ve sebze yetiştiricileri)

2.3. Mesleğe Yönelik Özel Düzenlemeler

2872 sayılı Çevre Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

4857 sayılı İş Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

5042 sayılı Yeni Bitki Çeşitlerine Ait Islahçı Haklarının Korunmasına İlişkin Kanun ve yürürlükteki alt mevzuatı.

5262 sayılı Organik Tarım Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

5488 sayılı Tarım Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

5553 sayılı Tohumculuk Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

5977 sayılı Biyogüvenlik Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

**Mesleğin icrasına yönelik İSG, çevre ve diğer konulardaki mevzuata uyulması esastır.*

2.4. Çalışma Ortamı ve Koşulları

Sebze Yetiştiricisi (Seviye 3), çalışmalarını ağırlıklı olarak açık arazilerde, seralarda ve örtü altı üretim alanlarında yürütür. Çalışma ortamı; toprak, su, gübre, zirai ilaçlar, üretim materyalleri ve tarım makineleri ile doğrudan teması gerektirir. Mevsimsel koşullara bağlı olarak sıcak, soğuk, yağışlı, nemli veya tozlu hava şartlarında çalışılması söz konusudur.

Sebze Yetiştiricisi (Seviye 3), görevlerini bireysel olarak yerine getirebildiği gibi ekip çalışması içinde de yürütür. İş süreçlerinde ziraat mühendisleri, teknikerler, diğer çalışanlar ve işletme

yöneticileri ile iletişim ve işbirliği içerisindedir. Meslek, sınırlı düzeyde özerklik gerektirmekte olup, üretim planları ve kalite standartlarına uyum, sorumluluk bilinci ve sürekli mesleki gelişim önem taşır.

Meslek icrasında kullanılan tarım makineleri, kesici-delici aletler, zirai ilaçlar ve gübreler nedeniyle kaza, yaralanma ve sağlık riskleri bulunmaktadır. Mesleğe yönelik olarak ortaya çıkabilecek risklerle kaynağında mücadele edilir ve gerekli iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyularak bu riskler bertaraf edilir. Risklerin tamamen ortadan kaldırılamadığı durumlarda ise işveren tarafından sağlanan uygun kişisel koruyucu donanımı kullanarak çalışır.

3. MESLEK PROFİLİ

3.1. Görevler, İşlemler, Başarım Ölçütleri, Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri

Görev		A. İSG, çevresel sürdürülebilirlik ve kalite gerekliliklerini uygulamak (devamı var)		
İşlemler		Başarım Ölçütleri		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
A.1	İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini uygulamak	A.1.1	Talimatlar doğrultusunda İSG ile ilgili önlemleri göz önünde bulundurarak, kendisini ve çevresindekileri riske atmayacak şekilde çalışır.	
		A.1.2	İş yerindeki araç, gereç ve ekipmanları sağlık ve güvenlik kurallarına uygun şekilde kullanarak çalışır.	
		A.1.3	Çalışma ortamında iş süreçlerine göre KKD'leri talimatlarına uygun olarak kullanarak çalışır.	
		A.1.4	Kendisini ve çevresini etkileyeceğini gözlemlediği tehlike, risk ve ramak kala olayları yazılı ve/veya sözlü olarak ilgililer ile paylaşır.	
A.2	Acil durum talimatlarını uygulamak	A.2.1	Acil durum planında belirtilen hususlar dâhilinde alınan önleyici ve sınırlandırıcı tedbirlere uyarak çalışır.	
		A.2.2	İş yerinde sağlık ve güvenlik ile ilgili karşılaştığı acil durumları ilgili kişilere iletir.	
A.3	Çevre koruma önlemlerini uygulamak	A.3.1	Ortama bulaşma riski olan ve çevreye zarar verebilecek maddelere karşı talimatına uygun önlem alır.	
		A.3.2	İş süreçlerinde ortaya çıkan atıkları türüne (kâğıt, plastik, kimyasal, diğer sağlığa zararlı atıklar ve benzeri) göre tasnif eder.	
		A.3.3	Çalıştığı ortamdaki geri kazanılabilir materyallerin toplanmasına ve muhafazasına ilişkin belirlenen önlemleri uygular.	

Görev		A. İSG, çevresel sürdürülebilirlik ve kalite gerekliliklerini uygulamak		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
İşlemler		Başarım Ölçütleri		
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
A.4	Sürdürülebilirlik stratejilerini uygulamak	A.4.1	Çalışma sürecinde kullanılan enerji, sarf malzemesi ve benzeri kaynakların etkin, tasarruflu ve verimli bir şekilde kullanılmasına yönelik önlemleri alır.	
		A.4.2	Çalışma sürecinde tüm süreçleri doğaya ve doğal kaynaklara zarar vermeden yürütür.	
		A.4.3	Çalışma sürecinde sürdürülebilirlik stratejileri kapsamında suyun etkin, tasarruflu ve verimli bir şekilde kullanılmasına yönelik önlemler alır.	
A.5	Üretimde kaliteyi sağlamak	A.5.1	Ekipman ve malzemeleri talimatında belirlenen şekilde kullanır ve muhafaza eder.	
		A.5.2	Yürüttüğü iş süreçlerindeki aksaklıkları belirleyerek düzeltilmesine ilişkin öneriler geliştirerek ilgili kişilere bildirir.	

Görev		B. İş programı yapmak		
İşlemler		Başarım Ölçütleri		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
B.1	İş planlaması yapmak	B.1.1	Üretim faaliyetleri ile ilgili iş planı yapar.	
		B.1.2	Yapılacak işin, kullanılacak makine/ekipmanın özelliğine göre birlikte çalıştığı işçilere görev dağılımı yapar.	
		B.1.3	Kullanılacak makine/ekipman ve üretim materyallerini hazırlar.	
B.2	Yetiştirme sürecine ilişkin bilgi akışı sağlamak	B.2.1	Doğal afet, hastalık, zararlılar ve benzeri hakkında ilgili kişilere bilgi verir.	
		B.2.2	Sebze üretim sürecinde tür ve çeşitlerin özelliklerine göre yetiştirme süreçlerini gerekli durumlarda ilgili kişilere raporlar.	
		B.2.3	Sebze üretimine ilişkin teknik bilgi ve teknolojilere ilişkin bilgileri ilgili kişilerden alarak gereği halinde yetkililere/ilgililere bilgilendirme yapar.	
B.3	Kayıt tutmak	B.3.1	Mevzuat gereği bulundurmak zorunda olduğu belgeleri muhafaza eder.	
		B.3.2	Yaptığı işlerle ilgili kayıtları düzenli olarak tutar.	

Görev		C. Arazi hazırlığı yapmak		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
İşlemler		Başarım Ölçütleri		
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
C.1	Toprak ve su analizi için numune almak	C.1.1	Toprak ve su analizi için mevzuata ve tekniğe uygun numune alır.	
		C.1.2	Numuneyi yapılacak analize göre ayırarak ilgili birimlere gönderir.	
C.2	Drenaj yapmak	C.2.1	Taban suyu seviyesini tespit eder.	
		C.2.2	Gerektiğinde arazide belirlenen yöntemle uygun drenaj sistemini kurar.	
C.3	Toprak hazırlığı yapmak	C.3.1	Toprağı işlemek için uygun alet, ekipmanı belirler.	
		C.3.2	Gerektiğinde toprağı yanmış ahır gübresi ve/veya organik maddelerle gübreler.	
		C.3.3	Tekniğine uygun olarak toprak işlemesi yapar.	
		C.3.4	Belirlenen sisteme uygun olarak tesviye yapar.	
		C.3.5	Belirlenen bitki desenine uygun ekim-dikim yerlerini hazırlar.	
C.4	Sulama sistemini kurmak	C.4.1	Yetkili kişi ile birlikte bitki desenine göre uygun sulama sisteminin seçimini yapar.	
		C.4.2	Sulama sistemine uygun malzemeyi temin eder.	
		C.4.3	Çeşide uygun sıra arası ve üzeri mesafelere göre uygun sulama sistemini kurarak çalışmasını kontrol eder.	

Görev		D. Ekim-dikim işlemlerini yapmak		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
İşlemler		Başarım Ölçütleri		
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
D.1	Ekim-dikim zamanını planlamak	D.1.1	Tür ve çeşidin yetiştirildiği bölgeye, yetiştiricilik amacına, yöntemine ve pazarlama durumuna göre ekim-dikim tarihlerini belirler.	
		D.1.2	Ekim/dikim için belirlenen gerekli materyali tedarik eder.	
D.2	Tohum ekimi yapmak	D.2.1	Belirlenen çeşide ve yönteme uygun olarak tohumu eker.	
		D.2.2	Toprağın nem durumuna göre sulama yapar.	
D.3	Fide dikimi yapmak	D.3.1	Belirlenen yönteme uygun olarak fideleri diker.	
		D.3.2	Dikimi yapılan fidelere can suyu verir.	
D.4	Yumru, çelik ve benzeri üretim materyalinin dikimini yapmak	D.4.1	Belirlenen çeşide uygun yumru, çelik ve benzeri üretim materyalinin dikimini yapar.	
		D.4.2	Toprağın nem durumuna göre sulama yapar.	

Görev		E. Bakım işlemlerini yapmak (devamı var)		
İşlemler		Başarım Ölçütleri		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
E.1	Yetiştirme ortamını düzenlemek	E.1.1	Yetiştirilen bitki isteğine göre talimatlara uygun olarak yetiştirme ortamının ısı, nem, havalandırma ve benzeri şartlarını ayarlar.	
		E.1.2	Örtü altı yetiştiricilikte gerekirse toprak değişimi ve/veya örtü altının yer değişim işlemlerini yapar.	
		E.1.3	Tozlanmayı sağlamak ve/veya artırmak amacıyla gerekli tedbirleri alır.	
E.2	Yabancı otlara karşı mekanik mücadele ve seyreltme yapmak	E.2.1	Yetiştiriciliği yapılan sebzenin sıra arası ve üzeri mesafelerde bulunan yabancı otlarla mekanik mücadele yapar.	
		E.2.2	Tohumla çoğaltılan sebze türlerinde gerekli ise seyreltmeyi yapar.	
E.3	Gübreleme ve sulama yapmak	E.3.1	Analiz sonuçlarına, üretim desenine göre ekibindeki yetkili kişi ile görüşerek gübre çeşit ve miktarını belirler.	
		E.3.2	Kullanılan sulama sistemini de dikkate alarak belirlenen gübrelerle gübreleme yapar.	
		E.3.3	İklim, toprak ve bitki istekleri ve belirlenen sulama yöntemine göre sulama yapar.	
E.4	Çapa ve boğaz doldurma yapmak	E.4.1	İklim, toprak, bitki tür ve çeşidine göre değişen sayıda çapalama yapar.	
		E.4.2	Bazı tür ve çeşitlerde bitkiye destek sağlamak ve kök oluşumunu artırmak için boğaz doldurur.	

Görev		E. Bakım işlemlerini yapmak		
İşlemler		Başarım Ölçütleri		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
E.5	Koltuk ve/veya uç almak	E.5.1	Bazı türlerde bitkinin tek ana gövde üzerinde büyümesini sağlamak ve/veya yan aşırı dallanmayı engellemek için koltuk sürgününü alır.	
		E.5.2	Bazı türlerde bitki boyuna büyümesini engellemek ve meyve olgunlaşmasını teşvik etmek için uç alır.	
E.6	Zirai mücadele yapmak	E.6.1	Bitkinin tür ve çeşidine göre hastalık ve zararlılara karşı kültürel önlem alır.	
		E.6.2	Bitkinin tür ve çeşidinin hassasiyet durumuna ve teknik talimatlara göre hastalık öncesi koruyucu ve hastalık durumunda tedavi edici ilaçlama yapar.	
		E.6.3	Zararlılarla mücadele etmek için talimatlar doğrultusunda ilaçlama yapar.	
		E.6.4	Kimyasal mücadele sonrası kullanılan alet ve ekipmanların temizliğini yapar.	

Görev		F. Hasat ve hasat sonrası işlemleri yapmak		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
İşlemler		Başarım Ölçütleri		
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
F.1	Hasat zamanı ve uygun hasat yöntemini belirlemek	F.1.1	Ürün standartlarını karşılayacak şekilde hasat zamanını belirler.	
		F.1.2	Sebze tür ve çeşitlerine göre hasat yöntemini belirler.	
F.2	Hasat yapmak	F.2.1	Sebze tür ve çeşitlerine göre tekniğine uygun tek ya da kademeli hasat yapar.	
		F.2.2	Sebze tür ve çeşitlerine göre tekniğine uygun şekilde ürünü toplar.	
		F.2.3	Sebze tür ve çeşitlerine göre tekniğine uygun şekilde ürünü biçer.	
		F.2.4	Sebze tür ve çeşitlerine göre tekniğine uygun şekilde ürünü söker.	
F.3	Hasat sonrası işlemleri yapmak	F.3.1	Sebze tür ve çeşitlerine göre ürün standartlarını karşılayacak şekilde ürünleri tasnif eder.	
		F.3.2	Sebze tür ve çeşitlerine göre ürün standartlarını karşılayacak şekilde ürünleri demet yapar.	
		F.3.3	Sebze tür ve çeşitlerine göre ürün standartlarını karşılayacak şekilde ürünlerin temizliğini sağlar.	
		F.3.4	Pazara sunulacak şekilde ürünleri hazırlar.	
F.4	Makine/ekipman bakımının yapılmasını sağlamak	F.4.1	Kullanılacak alet/ekipmanın kullanım öncesi gerekli kontrollerini ve ayarlarını yapar.	
		F.4.2	Kullanılacak alet/ekipmanın kullanım öncesi bakımlarının yapılması için ilgililere bilgi verir.	
		F.4.3	Yapılan her işlem sonrası kullandığı alet/ekipmanın temizliğini yapar.	
		F.4.4	Kullanmış olduğu alet/ekipmanın periyodik bakımlarının yapılmasını sağlar.	

Görev		G. Mesleki gelişim çalışmalarına katılmak		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
İşlemler		Başarım Ölçütleri		
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
G.1	Bireysel mesleki gelişimini sağlamak	G.1.1	Eğitim ihtiyaçlarına göre ilgili birim veya kuruluşlar tarafından düzenlenen eğitim programlarını takip ederek kendisi ile ilgili olanlarına katılır.	
		G.1.2	Meslek ve sektördeki gelişmeleri ilgili kaynaklardan izleyerek çalışmalarına yansıtır.	
		G.1.3	Görevleriyle ilgili mevzuat ve norm değişikliklerini işletmenin ilgili birimlerinden öğrenerek yürüttüğü işlemlere yansıtır.	
G.2	Ekip arkadaşlarına işbaşı eğitim vermek	G.2.1	Çalışma ekibine yeni katılanlara yapılacak işlere ilişkin iş talimatlarını, bilgi ve deneyimlerini aktarır.	
		G.2.2	Ekip arkadaşlarına gerektiğinde işi uygulamalı olarak gösterir.	

3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipmanlar

1. Bahçıvanlık alet ve makinaları (budama makası, motorlu tırpan, dikim kazığı, fide söküm kaşığı, plastik tutturucu, saksı, serpet, sırtık, viyol ve benzeri)
2. Ekim, dikim, gübreleme makinaları (fide dikim makinası, tohum ekme makinaları, mibzer, gübre dağıtma makinaları ve benzeri)
3. El aletleri (bel, bıçak, tırmık, tırpan, kürek, çapa, testere ve benzeri)
4. Hasat makinaları
5. Kişisel koruyucu donanımlar (eldiven, maske, gözlük ve benzeri)
6. Ölçüm aletleri (pH metre, refraktometre, nemölçer, tansiyometre, tartım aleti ve benzeri)
7. Örtü altı (plastik tüneller, seralar ve benzeri) sistem ve ekipmanları
8. Sulama, drenaj alet ve ekipmanları
9. Toprak işleme alet ve makinaları (çapa makinası, pulluk, kazayağı, kültivatör ve benzeri)
10. Traktör, römork
11. Yangın söndürme araçları
12. Zirai mücadele alet ve makinaları (pulverizatör, atomizör, holder ve benzeri)

3.3. Tutum ve Davranışlar

1. Bilgi, tecrübe ve yetkisi dâhilinde karar vermek
2. Çalışma zamanını iş emrine uygun şekilde etkili ve verimli kullanmak
3. Çalışmalarında planlı, organize ve düzenli olmak
4. Çevre korumaya karşı duyarlı olmak
5. Çevre, kalite ve İSG mevzuatında yer alan düzenlemeleri benimsemek
6. Deneyimlerini iş arkadaşlarına aktarmak
7. Ekip arkadaşlarıyla uyumlu çalışmak
8. Güvenli çalışma şartlarına uymak
9. İş yeri çalışma prensiplerine uymak
10. İş yerinde ilgili kişilere, zamanında ve doğru bilgi aktarmak
11. İş yerine ait makine ve ekipmanların kullanımına özen göstermek
12. Kaynakların verimli kullanılmasına özen göstermek
13. Küresel ısınma ve iklim değişikliğinin farkında olmak
14. Mesleğine ilişkin yeniliklere ve yeni fikirlere açık olmak
15. Meslek etiğine uygun hareket etmek
16. Meteorolojiyi takip etmek ve meteorolojik olaylar karşısında öngörülü olmak
17. Tehlike durumlarını dikkatle algılayıp ilgilileri bilgilendirmek
18. Temizlik, düzen ve işyeri tertibine özen göstermek

Ek: Meslek Standardı Hazırlama ve Doğrulama Sürecinde Görev Alanlar

1. Meslek Standardı Hazırlama Ekibi ve Teknik Çalışma Grubu Üyeleri:

No	Adı - Soyadı	Eğitim Bilgileri* (Tarih - Eğitim Kurumu/Bölüm Adı)	Deneyim Bilgileri* (Tarih – İş Yeri – Unvan)
1.	H. Hüseyin COŞKUN	TZOB	Başkan Danışmanı
2.	Dr. M. Fethi GÜVEN	TZOB	Teknik Hizmetler Kurulu Başkan V.
3.	Bülent UYANIK	TZOB	Teknik Müşavir
4.	Fatma GÜNDÜZ	TZOB	Teknik Müşavir
5.	Sezer ATSAN	TZOB	Teknik Müşavir Yardımcısı
6.	Ayşe ÇETİN	GTH Ankara İl Müdürlüğü	
7.	Dr. Talat ŞENTÜRK	GTHB	Müşavir
8.	Ali Rıza KARABULUT	TİGEM	Ziraat Yük. Müh.
9.	Yusuf İNAN	TAGEM	Ziraat Müh.
10.	Ali İrfan ÖZYÜREK	MEB	Ziraat Yük. Müh.
11.	Ali GÜL	TOB-Taşrada ve UTEM’de teknik eleman, eğitici ve idareci olarak çalıştı.	TOB-EYDB Çalışma Grup Sorumlusu Ziraat Yük. Müh.

**Yalnızca meslekle ilgili olan eğitim/deneyim bilgilerine yer verilecektir*

2. Görüş İstenen Kişi, Kurum ve Kuruluşlar:

Adnan Menderes Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü

Akdağmadeni MYO

Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü

Akdeniz Yaş Meyve - Sebze İhracatçıları Birliği

Akdeniz Yaş Meyve Sebze İşletmecileri Derneği

Aksaray TBMYO

Anamur MYO

Andırın MYO

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü

Ankara Valiliği Tarım İl Müdürlüğü

Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü

Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel M¼d¼rl¼ę¼

Baskil MYO

Batı Akdeniz İhracatçılar Birliği (BAİB)

Battalgazi MYO

Bayramiç MYO

Biber Üreticileri Birliği/Ceylanpınar/şanlıurfa

Bing¼l TBMYO

Bitki İslahçılarını Alt Birliği (BİSAB)

Bitkisel Üretim Genel M¼d¼rl¼ę¼ (B¼GEM)

Bolu MYO

Çalışma ve Sosyal G¼venlik Bakanlığı (İş Sağlığı ve G¼venlięi Genel M¼d¼rl¼ę¼)

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Ziraat Fak¼ltesi Bahçe Bitkileri B¼l¼m¼

Çölemerik MYO

Çukurova Üniversitesi Ziraat Fak¼ltesi Bahçe Bitkileri B¼l¼m¼

Devlet Personel Başkanlığı

Dicle Üniversitesi Ziraat Fak¼ltesi Bahçe Bitkileri B¼l¼m¼

Diyarbakır TMYO

Ege Üniversitesi Ziraat Fak¼ltesi Bahçe Bitkileri B¼l¼m¼

Erciyes Üniversitesi Ziraat Fak¼ltesi Bahçe Bitkileri B¼l¼m¼

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Ziraat Fak¼ltesi Bahçe Bitkileri B¼l¼m¼

Fidan Üreticileri Alt Birliği (F¼AB)

Finike MYO

Gaziosmanpaşa Üniversitesi Ziraat Fak¼ltesi Bahçe Bitkileri B¼l¼m¼

Gazipaşa MYO

Gemlik AK MYO

Gevaş MYO

Gıda ve Kontrol Genel M¼d¼rl¼ę¼ (GKGM)

Harran Üniversitesi Ziraat Fak¼ltesi Bahçe Bitkileri B¼l¼m¼

Havuç Üreticileri Birliği/Meram, Ereğli/Konya

İğdir Üniversitesi Ziraat Fak¼ltesi Bahçe Bitkileri B¼l¼m¼

Kabak Üreticileri Birliği/G¼laęaç/Aksaray

Kabak Üreticileri Birliği/Tomarza/Kayseri

Kahramanmaraş S¼tç¼ İmam Üniversitesi Ziraat Fak¼ltesi Bahçe Bitkileri B¼l¼m¼

Kahta MYO

Kalecik MYO

Korkuteli MYO

Kozan MYO

Kumluca MYO

Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB)
Mantar Üreticileri Birliği/Ardeşen/Rize
Mantar Üreticileri Birliği/İl Bazında/Samsun
Mantar Üreticileri Birliği/Sarayönü/Konya
Mantar Üreticileri Birliği/Yalova
MEB Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü
MEB Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü
MEB Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü
Mustafa Kemal Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü
Mut MYO
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü
Ordu Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü
Organik Sebze Üreticileri Birliği/Adana
Organik Sebze Üreticileri Birliği/Aladağ/Adana
Ortaca MYO
Ödemiş MYO
Örtü Altı Sebze Üreticileri Birliği/Balıkesir
Örtü Altı Sebze Üreticileri Birliği/Çarşamba/Samsun
Örtü Altı Sebze Üreticileri Birliği/İl Bazında/Sinop
Örtü Altı Sebze Üreticileri Birliği/Meram, Karatay/Konya
Örtü Altı Sebze Üreticileri Birliği/Pınarhisar/Kırklareli
Örtü Altı Sebze Üreticileri Birliği/Serik, Kaş/Antalya
Örtü Altı Sebze Üreticileri Birliği/Silifke, Erdemli, Aydıncık, Akdeniz/Mersin
Örtü Altı Sebze Üreticileri Birliği/Uzundere/Erzurum
Pozantı MYO
Safiye Ç. MYO
Sarımsak Üreticileri Birliği/Babaeksi/Kırklareli
Sarımsak Üreticileri Birliği/Taşköprü/Kastamonu
Sebze Fidesi Üreticileri Birliği/Ödemiş/İzmir
Sebze Üreticileri Birliği/Aksaray
Sebze Üreticileri Birliği/Amasya
Sebze Üreticileri Birliği/Bafra, Alaçam, Yakakent, 19 Mayıs, Çarşamba/Samsun
Sebze Üreticileri Birliği/Biga/Çanakkale
Sebze Üreticileri Birliği/Bismil/Diyarbakır
Sebze Üreticileri Birliği/Bozüyük/Bilecik
Sebze Üreticileri Birliği/Bucak/Burdur
Sebze Üreticileri Birliği/Çanakkale
Sebze Üreticileri Birliği/Çankırı

Sebze Üreticileri Birliği/Gebze/Kocaeli
Sebze Üreticileri Birliği/Gönen/Balıkesir
Sebze Üreticileri Birliği/Gümüşhacıköy/Amasya
Sebze Üreticileri Birliği/Kaynarca/Sakarya
Sebze Üreticileri Birliği/Keşan/Edirne
Sebze Üreticileri Birliği/Meram, Karatay, Selçuklu /Konya
Sebze Üreticileri Birliği/Merkez, Üzümlü/Erzincan
Sebze Üreticileri Birliği/Pazar/Tokat
Sebze Üreticileri Birliği/Tokat
Sebze Üreticileri Birliği/Ürgüp/Nevşehir
Silifke Taşucu MYO
Silifke Taşucu MYO
Soğan Üreticileri Birliği/Çorum
Soğan Üreticileri Birliği/Eskişehir
Soğan Üreticileri Birliği/Merzifon/Amasya
Soğan Üreticileri Birliği/Seyitgazi/Eskişehir
Süleyman Demirel Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü
Süs Bitkileri Üreticileri Alt Birliği (SÜSBİR)
T.C. Ekonomi Bakanlığı
T.C. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu
Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü (TAGEM)
Tarım ve Orman Bakanlığı Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı
Tohum Dağıtıcıları Alt Birliği (TODAB)
Tohum Yetiştiricileri Alt Birliği (TYAB)
Tohumculuk Daire Başkanlığı
Tohumluk Tescil ve Sertifikasyon Merkezi Müdürlüğü (TTSM)M
Trakya Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü
Türp Üreticileri Birliği/Kadirli/Osmaniye
Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM)
Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)
Türkiye İş Kurumu (İş ve Meslek Danışmanlığı Dairesi Başkanlığı)
Türkiye Tohumcular Birliği (TÜRKTÖB)
Türkiye Yaş Meyve Sebze İhracatçı Birlikleri
Türkiye Ziraatçılar Derneği
Uludağ Meyve Sebze Mamulleri İhracatçıları Birliği (UMSMİB)
Uludağ Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü
Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliği (IIB)

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı (YÖK)

Yüzüncü Yıl Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü

3. MYK Sektör Komitesi Üyeleri ve Uzmanlar

Prof. Dr. Hasan Hüseyin ATAR	Başkan (Yükseköğretim Kurulu)
Dr. Hasan İrfan DEMİRYOL	Başkan Vekili (Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu)
Ali Burak ÖZDEMİR	Üye (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı)
Fatih Hikmet ARGUN	Üye (Tarım ve Orman Bakanlığı)
Ali Osman KARAMERCAN	Üye (Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu)
Ali BİLGİN	Üye (Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu)
Ramazan ASAN	Üye (Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu)
Aysun ÇİLİNGİROĞLU	Üye (Türkiye Ziraat Odaları Birliği)
Dilek TORUN ALACA	Üye (Mesleki Yeterlilik Kurumu)

4. MYK Yönetim Kurulu

Aşkın TÖREN	Başkan (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Temsilcisi)
Prof. Dr. Mehmet SARIBIYIK	Başkan Vekili (Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Temsilcisi)
Fethullah GÜNER	Üye (Millî Eğitim Bakanlığı Temsilcisi)
Bendevi PALANDÖKEN	Üye (Meslek Kuruluşları Temsilcisi)
Mehmet Ali KAYABAŞI	Üye (İşçi Sendikaları Konfederasyonları Temsilcisi)
Celal KOLOĞLU	Üye (İşveren Sendikaları Konfederasyonu Temsilcisi)